

ARAŞTIRMA SONUÇLARI

“Türkiye’de Nadir Yayılış Gösteren Censiyan (*Gentiana lutea* subsp. *sympyandra*)’in Üretimi ve Süs Bitkisi Özelliklerinin Belirlenmesi” isimli proje sonuçlandı

Bu çalışma Serdar Erken ve arkadaşları tarafından yürütülmüştür. *Gentiana lutea* 60-200 cm boylanabilen, yüksek rakımlarda doğal olarak yayılış gösteren, Temmuz-Ağustos aylarında sarı renkli gösterişli çiçek açan aynı zamanda kökleri tıbbi preparatlarda kullanılan çok yıllık otsu bir bitkidir. Türkiye florasında nadir yayılış gösteren bu tür, tıbbi olarak kullanılması ve bilinçsizce sökülmesi nedeni ile “nesli tehlike altındaki bitki türleri”nden biri haline gelmiştir.

Bu sebeple bu çalışma ile; Türkiye’nin sadece birkaç noktasında yer alan bu türün; süs bitkileri sektörünün üreticilerine yönelik pratik bir üretim modeli ile çoğaltılabilmesi, farklı yetiştirme koşullarında özelliklerinin belirlenerek kullanım olanaklarının araştırılarak sürdürülebilir tarım politikası kapsamında süs bitkileri sektörüne kazandırılması; üretim sorununun çözülmesi

ile doğadan kontrolsüzce yapılan sökümünün azalması ve genetik kaynağın muhafazasına katkıda bulunulması amaçlanmıştır.

Proje sonucunda; *Gentiana lutea*’nın özellikle neslinin tehlike altında olması ve çok fazla vegetatif çoğaltım organı vermemesi sebebi ile tohumla çoğaltımın tercih edilebileceği ve Yalova iklimine benzer coğrafyalar için, yarı gölge alanlarda yetiştiriciliğinin yapılabileceği tespit edilmiştir.

“Yalova İli Kesme Çiçek Üreticilerinin Üretim ve Girdi Kullanım Kararları Üzerine Bir Araştırma” isimli proje tamamlandı

Çalışma Dr. Mustafa Öztürk tarafından yürütülmüştür. Ekonomik alanda işletme yönetiminin karşılaştığı en büyük sorun karar verme aşamasıdır. Üreticiler, üretim faaliyetlerinin çeşitli aşamalarında sayısız kararlar vermek durumunda kalmaktadır. Üreticilerin vermiş olduğu kararlar üretim şekillerini etkileyerek üreticilerin gelirleri üzerinde etkili olmaktadır.

Bu çalışmada “Analitik Hiyerarşi Süreci” ile Yalova ili kesme çiçek üreticilerinin işletmelerinde hangi kesme çiçek türlerine niçin yer verdikleri belirlenerek, üretim aşamasında girdi kullanımında etkili olan faktörler ortaya konulmuş, üreticilerin daha rasyonel kararlar alarak, üretim faktörlerini daha verimli kullanmaları suretiyle gelirlerini artırabilmelerine olanak sağlanması hedeflenmiştir.

Analitik Hiyerarşi Süreci sonunda Yalova ili kesme çiçek üreticileri için üretim açısından kârlılık, girdi kullanımı açısından ise

kullanım etkinliği en önemli kriter olarak belirlenmiştir.

Bulanık eşli karşılaştırma yöntemine göre kesme çiçek üreticileri için en önemli amaç "en yüksek kârı elde etmek" tir.

Dekara en yüksek brüt kar lilyum türünden elde edilirken, lilyumu; lisianthus, gül ve frezya türleri takip etmektedir. İncelenen işletmelerde optimum işletme planları, hedef programlama yardımıyla elde edilmiştir. Hedef programlama modeli ile beş yıllık planlama yapılmıştır. Planlama sonucunda 16.263.746 TL lik brüt marja ulaşılmış olup; işgücü tamamen kullanılmış, tüm kesme çiçek türlerinde minimum arazi miktarları planlamaya girmiştir.

ETKİNLİKLERİMİZ

I. PROGRAMLI HİZMETİÇİ EĞİTİMLER

- ▶ Enstitümüzün 2014 yılı programlı eğitimlerinden olan "**Yaprağını Döken Meyve Türlerinde Bahçe Tesisi, Budama ve Çoğaltma Teknikleri**" konulu eğitim **11-13 Mart 2014** tarihleri arasında yapılmıştır. Eğitim Enstitümüz konu uzmanları tarafından verilmiştir.
- ▶ 2014 yılı Enstitümüz eğitim programı içerisinde yer alan "**Sofralık Üzüm Yetiştiriciliği**" konulu eğitim **14 Nisan 2014** tarihinde Enstitümüzde düzenlenmiş olup, eğitim teorik ve uygulamalı olarak Enstitü konu uzmanları tarafından verilmiştir.

II. PROGRAM DIŞI EĞİTİM VE SEMİNERLER

- ▶ **Kocaeli/Kartepe** Gıda Tarım ve Hayvancılık İlçe Müdürlüğü tarafından organize edilen ve yaklaşık 20 kişiden oluşan çiftçi grubuna **02 Nisan 2014** Çarşamba günü Enstitümüzde "**Organik Sebze Yetiştiriciliği**" konusunda eğitim Enstitü konu uzmanları tarafından verilmiştir.

III. BİLİMSEL TOPLANTI, ÇALIŞTAY, KONGRE VE SEMPOZYUMLAR

- ▶ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü'ne bağlı Araştırma Enstitülerinde yürütülen projelerin "Tarımsal Araştırma Master Planı" hedefleri doğrultusunda planlanması, hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesinde işbirliği ve eşgüdümü sağlamak, bu çerçevede sonuçlanan araştırma projelerini görüşmek, araştırma sonuçlarının uygulamaya aktarma şekli ve yayınlanmasını karara bağlamak Araştırma Master Planında belirtilen "Araştırma Program Hedefleri" doğrultusunda yürütülen projelerin program hedeflerini karşılama durumlarını gözden geçirmek amacıyla **03-07 Mart 2014** tarihleri arasında Antalya'da yapılan 2014 yılı "**Bitkisel Gıda**" Araştırmaları Program Değerlendirme Toplantıları'na, Enstitümüz Gıda

teknolojileri Bölümü teknik elemanlarından Dr. Zekiye GÖKSEL, Dr. Yasin ÖZDEMİR, Aysan ÖZTÜRK ve Engin GÜVEN katılmıştır.

- ▶ **03 Mart 2014** Pazartesi günü Ankara'da düzenlenen "**Süne Mücadelesi**" ile ilgili yapılan toplantıya Enstitümüz konu uzmanı Gürsel ÇETİN görevlendirilmiştir.
- ▶ **Ankara'da 03-04 Mart 2014** tarihlerinde TAGEM'de düzenlenen ve "**Gıda ve Beslenme İçin Biyoçeşitlilik Projesi**" kapsamında düzenlenen "**Ulusal Teknik ve Bilimsel Danışma Komitesi Toplantısı**"na Enstitümüzden Bilgisayar Mühendisi Bengü ESMER görevlendirilmiştir.
- ▶ Bakanlığımızca uygulanmakta olan "**Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeli**" kapsamında bölge ekolojisine uygun ekonomik açıdan bölgeye katkı sağlayacak il düzeyinde ürün deseni belirlenmesi amacı Bilecik İl Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünde **05-06 Mart 2014** tarihlerinde düzenlenen "**Alt Havza Belirleme Toplantısı**"na Enstitümüzden Esra CEBECİ ve Selma ÖZYİĞİT görevlendirilmiştir.
- ▶ Sosyal Güvenlik Kurumu Yalova İl Müdürlüğü tarafından **13 Mart 2014** Perşembe günü düzenlenen **İdari Para Cezalarına** ilişkin bilgilendirme toplantısına Enstitümüzden İdari Koordinatör Dr. Mustafa ÖZTÜRK ve Uğur KIZILKAYA, Kaan TEKİN, Yaşar ETYEMEZ katılmışlardır.
- ▶ **17-18 Mart 2014** tarihleri arasında **Ankara'da "1007 Organik TÜBİTAK Projesi Dönem Raporu Hazırlama"** toplantısına Dr. Gülay BEŞİRLİ, Dr. İbrahim SÖNMEZ ve Barış ALBAYRAK katılmışlardır.
- ▶ Antalya'da **24-28 Mart 2014** tarihleri arasında düzenlenen "**Tarımsal Bilgi Sistemi Bilgilendirme Toplantısı**"na Enstitümüzden Barış ALBAYRAK ve Mustafa BIYIKLI katılmıştır.
- ▶ "**F1 Hibrit Sebze Proje**"si kapsamında yapılacak çalışmaların değerlendirilmesi ve planlamasını yapmak üzere **27 Mart 2014** tarihinde **Ankara'da** düzenlenen toplantıya Dr. Gülay BEŞİRLİ, Fatih HANCI ve Esra CEBECİ katılmışlardır.
- ▶ Yeni Bitki Çeşitlerine Ait İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Yönetmeliğin 19 uncu maddesi hükümlerine göre Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkez Müdürlüğü'nde (Ankara) **31 Mart 2013** tarihinde gerçekleştirilen "**İslahçı Hakkı Tescil Komitesi**" toplantısının "**Meyvecilik**" grubuna Enstitümüz Meyvecilik Bölümünden konu uzmanı Dr. Adnan DOĞAN, "**Sebze ve süs bitkileri**" grubuna ise Dr. Gülay BEŞİRLİ katılmıştır.
- ▶ Ankara'da **03 Nisan 2014** Perşembe günü düzenlenen "**Şeker Otu Çalışma Grubu Toplantısı**"na Enstitümüzden konu uzmanı Ahmet B. TINMAZ katılmıştır.
- ▶ **Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modelinin** devamlılığının sağlanması amacıyla her yıl belirli sayıda ürün sisteme ilave edilmektedir. Bu konuda hazırlanan yeni model ile sisteme ilave edilmesi düşünülen ürünler üzerinde çalışmalar yapmak üzere **14-18 Nisan 2014** tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen toplantıya Enstitümüzden Selma ÖZYİĞİT görevlendirilmiştir.
- ▶ Genel Müdürlüğümüz koordinasyonunda **Zirai Mücadele teknik Talimatlarının ve Standart İlaç Deneme Metotlarının** son şekilleri verilmek üzere **14-18 Nisan 2014** tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen toplantıya Enstitümüzden konu

uzmanları Gürsel ÇETİN, Cemil HANTAŞ, Pınar HEPHİZLİ ve Burcu KADIOĞLU görevlendirilmiştir.

- ▶ **14 Nisan 2014** tarihinde Ankara'da düzenlenen "**Stevia Çalışma Grubu Toplantısı**" na Enstitümüz konu uzmanı Ahmet B. TINMAZ katılmıştır.
- ▶ "**D-8 Seed Bank**" kapsamında **24-25 Nisan 2014** tarihlerinde TAGEM / ANKARA' da düzenlenen web sayfası ile ilgili çalışma toplantılarına Enstitümüz konu uzmanı Bilgisayar Mühendisi Bengü ESMER görevlendirilmiştir.
- ▶ 28 Nisan - 02 Mayıs 2014 tarihleri arasında Antalya/Alanya'da düzenlenen "**Afet ve Acil Durum Seminer**" ne Enstitümüz Sivil Savunma Uzmanı Tahsin EROL görevlendirilmiştir.
- ▶ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğüne bağlı Enstitü ve İstasyonlarda geliştirilen meyve çeşitlerini Bakanlık Birimlerine ve Fidan Üreticilerine tanıtmak ve sertifikasyonla ilgili son gelişmeleri değerlendirmek üzere **29-30 Nisan 2014** tarihlerinde Enstitümüzde yaklaşık 120 kişinin katılımıyla bir toplantı yapılmıştır.

IV. ENSTİTÜ PERSONELİNİN YURT İÇİ VE DIŞI EĞİTİMİ

- ▶ Kuruluşlara ait sosyal tesislerin muhasebe işletiminde WEB tabanlı muhasebe sisteminin kullanımı konusunda **03-07 Mart 2014** tarihleri arasında **Antalya**'da düzenlenen eğitime Enstitümüzden muhasebe sorumlusu Uğur KIZILKAYA görevlendirilmiştir.
- ▶ TÜBİTAK tarafından **08-10 Mart 2014** tarihlerinde **Antalya/Belek**'te düzenlenen "**TÜBİTAK Proje Eğitimi**" ne Enstitümüzden Dr. Filiz PEZİKOĞLU, Aysun ÖZTÜRK, Emre BİLEN, Gülşah ÜĞLÜ ve Özlem UTKU katılmıştır.
- ▶ Ülkemizde genişleyen imkanların ve sayısı hızla artan bilim insanı potansiyelinin, projeler kapsamında etkin olarak yer alması ve bu sayede projelerin niteliksel ve niceliksel olarak artması, başvuru sırasında karşılaşılabilecekleri sorunların önlenmesi, uygun proje yazım teknikleri ve kabiliyeti edinmelerinin sağlanması amacıyla, TÜBİTAK-Araştırma Destek Programları Başkanlığı (ARDEB) tarafından **14 Mart 2014** tarihinde TÜBİTAK Başkanlık Binası'nda (Ankara) "**Yabancı Dilde Akademik Yayın Hazırlama**" konulu eğitime Dr. Erdinç UYSAL katılmıştır.
- ▶ **17-19 Mart 2014** tarihleri arasında **Ankara**'da düzenlenen "**TS EN ISO/IEC 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği İçin Genel Şartlar Standardı Eğitim Programı**"na Mustafa BIYIKLI ve Ö.Bengü DAŞ KILIÇ katılmıştır.
- ▶ **17-21 Mart 2014** tarihleri arasında Antalya'da düzenlenen "**Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi Eğitimi**" ne Enstitümüzden Suat GÜNBEYİ, Uğur KIZILKAYA ve Murat ERDOĞAN katılmıştır.
- ▶ **14-18 Nisan 2014** tarihleri arasında Isparta / Eğirdir'de Bakanlığımız tarafından düzenlenen "**İstatistik ve Deneme Tekniği-1**" konulu eğitime Enstitümüz teknik elemanlarından Kutay Coşkun YILDIRIM, Emre BİLEN, Mustafa BIYIKLI ve Özlem UTKU katılmıştır.

- ▶ **14-18 Nisan 2014** tarihleri arasında Ankara'da düzenlenen "**1.Kademe İstatistik Eğitimi**" konulu eğitime Enstitümüz teknik elemanlarından Esra CEBECİ katılmıştır.
- ▶ **14-18 Nisan 2014** tarihleri arasında Antalya'da Döner Sermaye işletme saymanlarına yönelik düzenlenen (DİMİS) eğitime Enstitümüz döner sermaye saymanı Suat GÜNBEYİ katılmıştır.
- ▶ **14-18 Nisan 2014** tarihleri arasında sivil savuma ile ilgili Antalya'da düzenlenen eğitime Enstitümüz Sivil Savunma Uzmanı Tahsin EROL katılmıştır.

V. ZİYARETLER

- ▶ Bilecik İl Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü, Bilecik Çalışma ve İş Kurumu ve Pazaryeri Ziraat Odası Başkanlığı ile işbirliği ile "Tarımsal Nüfus Gençleşiyor" projesi kapsamında imzalanan protokol gereği düzenlenen "Seracılık" konulu kurs çerçevesinde yaklaşık 25 kursiyer ile Pazaryeri İlçe Müdürlüğü teknik elemanları eşliğinde **09 Nisan 2014** Çarşamba günü Enstitümüze teknik gezi düzenlenmiş ve Enstitü çalışmalarını hakkında ilgili konu uzmanları tarafından bilgi verilmiştir.
- ▶ İstanbul Büyükşehir Belediyesi Anadolu Yakası Park Bahçeler Müdürlüğü Maltepe Halk Eğitim Merkezi iş birliğinde ve İstanbul Ağaç ve Peyzaj A.Ş. koordinasyonluğunda düzenlenen "Bahçivanlık Kursu" kapsamında kurs gören yaklaşık 45 kursiyer sorumluları denetiminde **09 Nisan 2014** Çarşamba günü Enstitümüzü ziyaret etmişlerdir. Enstitümüzdeki çalışmalar hakkında konu uzmanı Dr. Kamil ERKEN tarafından bilgi verilmiştir.

VI. DİĞER ETKİNLİKLER

- ▶ Orman Genel Müdürlüğü Marmara Ormancılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü tarafından planlanan Anadolu Adaçayı araştırma ön çalışmaları yapmak amacıyla Tekirdağ Orman İşletme müdürlüğü tarafından Şarköy'de yapılan dikim çalışmalarında teknik destek sağlamak üzere Enstitümüz konu uzmanı Ahmet B. TINMAZ **05-06 Mart 2014** tarihlerinde Tekirdağ'a görevlendirilmiştir.
- ▶ Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Kocaeli İl Müdürlüğü tarafından bölgedeki bazı kiraz bahçelerinde meyve tutum problemi konusunda inceleme yapılması talebi doğrultusunda, problemlili kiraz bahçelerinde incelemelerde bulunmak üzere Dr. M. Emin AKÇAY ve Dr. Burhan ERENOĞLU **24 Mart 2014** Pazartesi günü **Kocaeli** bölgesinde meyve bahçelerinde incelemelerde bulunmuşlardır.
- ▶ **07-11 Nisan 2014** tarihleri arasında Organik Tarım biriminde görevlendirilecek personel sayısını artırmak amacıyla Şanlıurfa ilinde düzenlenen "**Organik Tarım Hizmetiçi Eğitimi**"ne Enstitümüzden konu uzmanı Dr. Gülay BEŞİRLİ eğitici olarak katılmıştır.
- ▶ **Kore/Gyeonsangbuk-do Tarımsal Araştırma ve Yayım Servisi** (The Gyeonsangbuk-do Agricultural Research and Extension Services (GBARES)) ve Enstitümüz ile uluslararası işbirliğini geliştirmek amacıyla karşılıklı araştırmacı değişimi, bilimsel materyal, yayın ve bilgi edinme, ortak araştırma projeleri ve bilimsel paylaşım, ortak eğitim ve çalıştay düzenleme gibi konularda birlikte çalışmak isteyen GBARES ile karşılıklı işbirliği protokolü imzalanmıştır. **08 Nisan 2014** Salı günü düzenlenen "İmza Töreni"ne Enstitümüz Müdürü Dr. Yılmaz BOZ

ve araştırmacılar, Kore'den ise Enstitü yetkilileri Genel Müdür Dr. Doo-Hyun Cho, Enstitü Müdürü Dr. So-Deuk Park ve Enstitü Müdürü Dr. Seong Yong Choi katılmıştır.

- ▶ **10-13 Nisan 2014** tarihleri arasında İzmir'de düzenlenen "**5. İzmir Organik Ürünler Fuarı**"na Enstitümüz çalışmalarının sergilendiği bir standla katılım sağlamıştır. Fuara Dr. Gülay BEŞİRLİ, Emre Bilen, Kutay Coşkun YILDIRIM ve İhsan YEKE görevlendirilmişlerdir.
- ▶ Gönen / BALIKESİR de faaliyet gösteren "**Ayer Gıda Nakliye Tarım ürünleri Üretim Pazarlama San. Ve Tic. Ltd. Őti.**" Genel Müdürlüğümüze yapmış olduğu müracaat ile Tarla Bitkileri Konusunda "**Özel Sektör Tarımsal Araştırma Kurulu**" olarak tescil talebi doğrultusunda tescil öncesi oluşturulan "İnceleme Kurulu"nda Enstitümüzden konu uzmanı Ahmet B. TINMAZ görevlendirilmiştir. Söz konusu İnceleme Kurulu rapor hazırlamak üzere **21 Nisan 2014** tarihinde Gönen'de bulunan Kuruluşa ait arazi ve tesislerinde gerekli incelemeleri yapmışlardır.
- ▶ Karacabey/BURSA da faaliyet gösteren "**Vedat Alacalı Zirai İlaç Tohumculuk Tarım Ürünleri Üretim Tic. ve San. Ltd. Őti.**" Genel Müdürlüğümüze yapmış olduğu müracaat ile Tarla Bitkileri ve Sebze Konusunda "**Özel Sektör Tarımsal Araştırma Kurulu**" olarak tescil talebi doğrultusunda tescil öncesi oluşturulan "İnceleme Kurulu"nda Enstitümüzden konu uzmanı Fatih HANCI görevlendirilmiştir. Söz konusu İnceleme Kurulu rapor hazırlamak üzere **22 Nisan 2014** tarihinde Karacabey'de bulunan Kuruluşa ait arazi ve tesislerinde gerekli incelemeleri yapmışlardır.

ATAMA VE AYRILMALAR

- ▶ Mühendis Hasbi YILMAZ , işçilerimizden Mine ÖZTEN 14 Nisan 2014 tarihlerinde emekli olmuşlardır.
- ▶ Mühendis Dr. Doğan ARSLAN 15 Nisan 2014 tarihinde kurumumuzdan ayrılarak Siirt Üniversitesi'ne, 4C kadrolu Gökhan ERTEK Yalova Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürlüğü'ne tayin olmuşlardır

Emekli ve tayin olan çalışma arkadaşlarımıza sağlık ve esenlik dolu günler dileriz.

YAYINLARIMIZ

Kuruluşumuz tarafından basımı gerçekleştirilen yayınların satışına devam edilmektedir.

Kitap Satış Listesi www.yalovabahce.gov.tr adresinden izlenebilir.

Söz konusu yayınlardan talep edenlerin aşağıda belirtilen Banka Hesap Numarasına parasını yatırıp, banka dekontunu Faks veya posta aracılığı ile Kuruluşumuza iletmeleri durumunda, yayınlar KARGO ile adreslerine ödemeli olarak gönderilecektir.

Banka dekontuna alıcının açık adresi, telefon numarası ve istemiş olduğu kitaplar belirtildiği takdirde size ulaşmak daha kolay olacaktır. Fiyatlara KDV dahil olup, kargo ücreti alıcı tarafından karşılanacaktır.

Yayın tutarı Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü'nün aşığıdaki hesabına yatırılacaktır.

Halk Bankası Yalova Şubesi

IBAN No: TR27 0001 2009 3630 0016 0001 92

Sahibi:

Atatürk Bahçe Kùltürleri Merkez Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü adına;

Dr. Yılmaz BOZ

Enstitü Müdürü